

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár: Az „Öthon” havi melléklettel egészévre 7 frt
A szépirodalmi melléklet nélkül
Egy évre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Szakelődásokat a népek.

Az idei közepes jó termés után a gazda már a jövő évre gondol. Mindenfelé ujra kezdik munkálni a talajt, szántanak, vetnek.

Attól fogva, hogy a gazda elveti a magot, az ellenségeknek egész serege lép fel ellene. Ezek között a legveszedelmesebbek: a fagy, a jég, továbbá a kártékony rovarfélék óriási csapata.

A jég ellen úgy, ahogy, a biztosítással védekezhetik a gazda.

A kártékony rovarok rengeteg faja csaknem minden növényzeten ezek rovására él, és alig van növény, melyre legalább egyegy rovarfaj ne jutna, sőt elmondhatjuk, hogy legtöbbjét 15 — 20, de 50 különféle rovarfaj is pusztítja.

Ha ezek ellen pusztán az emberi tudomány és szorgalomnak kellene védekezni, úgy ősztól tavaszig és tavasztól őszig minden mozdulni képes kart igénybe venne az a munka. A természet maga is segít a kártékony rovarok irtási munkájánál, csak a gazda volna ezert hálás, elismerő, — és segítő társát védené, oltalmazná. A sündisznó, a vakond, a cickányok, továbbá az éneklő és kúszó madarak, de a rovarok közül is számosan segítik a gazdát a kártékony rovarok pusztításában. Különösen a fűrkészeknek nevezett rovarok tesznek nagy pusztítást a kártékony rovarok között. Megrohanják a legveszedelmesebb hernyókat, megszúrják a testüket, beletojják petéiket és a kikelő álcák felfalják az egész hernyót. Sőt a lótetű is vezekel némi kártételért, mert a növények gyökerein élő álcákra tart hajtóvadászatot.

Kérdem, hány gazda figyel meg mindezt?

Hány gazda fenyíti meg az éneklő, a kúszó madarak térszeit kifosztó síhedereket?

Kérdem, a tanítók eléggé ajánlják-e a nebulók figyelmébe, hogy valóságos vétek a madárkák fészkeinek kirablása? Kérdem, fűrkészi, kutatja-e a gazda a vetésben előforduló rovarkárt? Tudja-e, hogy a búza gyökerén pusztít a drótféreg, szálán a szalmandarázs, szipoly, búzalegy, — levelén a kabócza, — virágján, kalászában a cserebüly és hólyaglás. Tudja-e, hogy a rozs a fentiekben kívül kitartja a gabona-legyet is. És a hesszeni légy? Tudja-e, hogy az árpát még az árpa

szipoly is pusztítja. Dehogyan is tudja addig, míg egész táblák el nem pusztulnak.

Nem kutatja jelentkezésük idejét, nem kémleli hol és miben nyilvánul a baj, mi ellene emberileg a leghelyesebb védekezés. Elveti a magot, a többi a jó Isten dolga, mert ő tartja a példaszót: „Ki mint vet — úgy arat.” — Ő elvetett, aratásig, zsákkötésig mi gondolja rá.

De vajon jól vet-e legalább? Tiszta, jó szemet szőre a földbe? Megválasztja-e a magot? Pácolja-e a magot, hogy az ezzel elkerülhető némely élősd csapás ellen védekezze?

Pedig ezekre ügyelni kellene a gazdának. És a rovarkárokokra is, melyeket kutasson, fűrkésszen, tanulmányozzon, kérjen tanácsot a védekezésre és ne csak akkor képezze előtte beszéd tárgyát a rovarkárok milyensége, mennyisége, mikor az esetleges jégkárnál a kárbecslő áll velük elő. Mert az előáll ám, mert az ő gyakorlati szemét ezt meglátja, mérlegeli. Mily baj azután, ha a gazda ilyenkor vagy igaztalan jégkárvételést támaszt, vagy teljesen tájékozatlanul áll a becsülő előtt.

Vajon a társadalmi egyletek, olvasóköri és e fajta egyletek mikor látják elérkezettnek az időt, hogy a politika helyett, vagy hát isten neki, a politika mellett, ezeket a közgazdasági dolgokat is megvitassák felolvasásokkal, tanulságos előadásokkal, — még a helyszínen, a vetés tábláknál is példálákkal demonstrálván, neveljék a gazdaközöniséget?

Nem szomorú e az, hogy nem azért veri el az anyuk a Miska gyereket, mert kifosztotta a fán a hasznos madár fészket, hanem mert ezenközben eltálatta szakítani a piszkos ingét.

Bizony, bizony nevelni, oktatni kell a kisgazdákat, mert a régi kényelmes östermelési mód mellett elpusztul a gazda. Minden tényező, mely a népre befolyással van, tegye meg kötelességét e téren is, mert bizony nevelni kell a népet. Erre a legalkalmasabb a bekövetkező téli időszak, mikor a gazdaközöniségnek ideje van. Népies felolvasások tartásával nagyon lehetne segíteni a szegény földmivelő népen.

Avatott kézből kaptuk ezt a minden tekintetben megszívlelésre érdemes cikket, melynek íróját bizonyosan elkeserítette az a tapasztalat, mely vármegyénkben is bőségesen kinálko-

zik, hogy a községekben gombamód szaporodnak a mindenféle népkörök és egyletek, melyek mindegyikének zászlajára a népboldogítás elve van jelszónak felírva, amelyek azonban együtt és egyenkint mind csak a politika csinálásban, a politizálásra való népnevelésben merítik ki a népboldogításnak azt a tudományát, melyet igazabban népbolondításnak lehetne nevezni s még üdvös irányban működik közülük az, amely csak tisztán felekezeti érzelmeik istápolására, erősítésére törekszik, bár ezt a munkásságot se lehet éppen áldásosnak mondani.

Változatlanul is adtuk közre a figyelemre méltó cikket. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy nem mindig valamely egyesület buzgalma múlik, ha a nép szaknevelésében meddő marad a fáradozása, de sokszor magának a népek indolenciáján is.

Nálunk például a gazdasági egyesület két év előtt egész télen rendszeresen tartott gazdasági szakelőadásokat, de biz ezeknek csak kezdetben volt hallgatójuk, ezek száma lassan elapadt annyira, hogy végre alig került 15—20 gazda, aki az előadásokat meghallgatta.

Mind a mellett nem szabad befáradni a nép ez irányban való nevelésébe. Előbb vagy utóbb csak megszerzi annak a sikere.

Közigazgatási bizottság. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 19-én tartotta e havi rendes ülését, V ad n a y Andor dr. főispán elnöklése mellett.

Az ülés közigazgatási előadmányai közül mindjárt az első igen érdekes ügyet tárgyalta az egyházi adóztatás szempontjából.

B a g i Imre szentesi birtokos ugyan már 2 év előtt megfőlebbezte az itteni katolikus egyház reá vonatkozó egyházi adókirovását azon a címen, hogy ő és családja nem lakik Szentesen csak itt birtokos, az egyház semmi szolgáltatását nem élvezi, tehát adófizetésre sem kötelezhető.

A közigazgatási bizottság akkor osztotta a főlebbezés indokait és úgy határozott, hogy B a g i Imre tényleg nem kötelezhető a szentesi katolikus egyház részére adófizetésre. Az egyház ezt a határozatot megfőlebbezte s a miniszter fel is oldotta azt, vizsgálatra utasítván a közigazgatási bizottságot annak a megállapítására: pusztán egyházi célokra, vagy iskolaiakra is történik-e a katolikus egyháznál az adókirovás? s hogy az egyház statutumai szerint kizárólag személyi-e az adó, vagy birtokra is kirovatik?

A vizsgálat kiderítette, hogy az egyházi adókírovás a katolikus egyháznál részben iskolafentartásra is szolgál, ezenfölül pedig nem csupán személyi természetű, de birtokra is szól. Minthogy pedig az iskolafentartás adókötelezettsége alól senki nem oldható, aki valahol birtokos, ha tényleg nem ott lakik is, — a közigazgatási bizottság újabb határozata elutasította B a g i Imre fölébbrését s őt az egyházi adó fizetésére kötelezték mondta ki.

Ez elvi jelentőségű fontos határozat után tudomásul vette a közigazg. bizottság, hogy a belügyminiszter S z a t h m á r y Ernót nem vezette ki ezentesi anyakönyvvezetőnek s felhívni határozta az új anyakönyvvezetőt arra, hogy eskütelétele a főispánnal jelentkezék.

Bemutatta ezután az alispán a szentes-vásárhelyi műútépítés zárt ajánlati versenytervezésének eredményét, melynek következtében az útburkolásra vonatkozó szerződés kötés még függőben van, ellenben a földmunkára a szerződést Pengő János és Kovács István és társai szentesi fuvarosokkal és földmunkásokkal, 30 százalékos árengedménnyel megkötötte, amit a bizottság jóvá is hagyott; valamint jóváhagyta az alispán által a szeged-budapesti törvényhatóságok közti földmunkájára és sziklagyógolására kötött szerződéseket is, melyeknél 3000 frtot haladó megtakarítás mutakozni a költségelőirányzatból.

Ezután a csongráli híres bíró, L u d r o v a i T ó t h István fegyelmi ügye került sorra. Az alispán előterjesztette, hogy ő a nevezett bíró ellen elrendelte a fegyelmi eljárást, egyidejűleg fel is függesztette az állásától. E határozat ellen a bíró a közigazgatási bizottsághoz fölébbrezett s hogy ez ügyben a bizotts. tagjai véleményüket megalkothassák, indítványozza az összes iratok felolvasását.

Felolvassák erre a H e r k e Ferenc jegyzőkönyvi panaszt, mely elmondja L u d r o v a i T ó t h István bíró uramnak közgyűlési őrvongéscit és ezek alapján kéri meg ellene a fegyelmit.

E jegyzőkönyv alapján hozta meg az alispán a bíróét felüggesztő határozatát és utasította a járási főszolgabíró, a fegyelmi vizsgálat megtartására.

Felolvasták ezután H e r k e Ferencnek a főszolgabíróhoz intézett beadványát, melyben a vizsgálatra beidézendő tanúit jelenti be, valamint a vizsgálati jegyzőkönyvet is, mely arról tanúskodik, hogy a bíró a főszolgabírói idézésre nem jelent meg a vizsgálaton s fia útján jegyzőkönyvbe vétette, hogy nem is fog megjelenni.

Ugyane jegyzőkönyvben a beidézett tanúk egybehangozón igazolják, hogy L u d r o v a i T ó t h István a panaszolt községi közgyűlésen botránnyosan viselkedett és egyes képviselőket az elnöki székéből durván sértegetett. Beigazolást nyer az is, hogy az ellenpártnak e közgyűlésen leendő terrorizálását és egyesek inzultálását a bíró maga tervszerűen előkészítette, hogy a hallgatóságot egyesek ellen maga lázította és H e r k e Ferenc tetleges megtámadására előbb saját fiát, majd a nyers tömeget maga felhívta.

Végül felolvasták L u d r o v a i T ó t h István fölébbrését, mely jlesztően világít be a híres bíró agyának abnormis állapotába és bizony-bizony kétséget támaszt az iránt, vajjon a fegyelmi helyett nem-e inkább kellett volna ezt az embert orvosilag megvizsgáltatni.

Mindezen iratok felolvasása után a bizottság egyhangulag hozta meg határozatát, mellyel a famózus fölébbrését elutasítják és

az alispán fegyelmi határozatát jóváhagyják.

A kereskedelemügyi miniszternek a vármegyében meghonosítandó házi ipar érdekében leírkeztet rendeletét mutatta be azután C i c a t r i c i s Lajos dr. főjegyző, amiből körülbelül azt tudjuk meg, hogy nem igen akarják fent az itt erre irányuló akciót támogatni.

A közig. bizottság épp ezért alig is tehetett egyebet: tudomásul vette a miniszteri leiratot.

Részünkről erre a miniszteri rendeletre még vissza fogunk, alkalomadtán, térni.

A többi szakelődemény után a bizottság ülése déli 12 órakor bezárult.

Ipartestületi dolgok.

Egy német példabeszéd mondja: »Rossz példaadás rossz erkölcsöket szül.«

S i m o n Eduárd ipartestületi elnök aligha ismeri ezt a példaszót, ha meg ismeri, nem szivlelte meg eléggé, — különben nem indulna a környezetében az ipartestületnél levő rossz példaadások után és nem sodorta volna magát a veszedelembé, mely az ipartestület f. hó 19-iki közgyűlésén érte, hogy kétszer is rácfafoltak a nyílt ülésben és mind a két esetben kénytelen volt beismerni a — tévedését.

Ugy esett a dolog, hogy az ipartestület f. hó 19-iki közgyűlésén, tárgysorozat előtt S z ö k e István interpellációt intézett az elnökhöz az S z. K o v a c s Pál ipartestületi jegyzőnek lapunkban is szóvá tett azon visszaélései dolgában, melyek szerint egyes fiatal iparosoktól pénzeket vett fel az iparigazolvány díjaiban, de részükre az igazolványokat meg nem szerezte és a pénzeket az illető helyekre be nem fizette.

S i m o n Eduárd ipartestületi elnök erre azzal felelt, hogy h o z z á a jegyző ilyen visszaélései miatt p a n a s z t s e n k i n e m a d o t t b e ; s z ó b e s z é d b ő l t u d c s a k e v i s z a e l e s e k r ő l s a m i g í r a s o p a n a s z t n e m k a p , n e m é r i m a g a t s e m m i l é p é s r e i n d i t a t v a .

S z ö k e István ezt az elnöki választ nem vette tudomásul, hanem figyelmeztette S i m o n Eduárdot, hogy nyilatkozata nem felel meg a valóságnak, mert hiszen az elnök éppen ő előtte jelentette ki, hogy H a u s e r szobafestő p a n a s z t t e t t n a l a a j e g y z ő i l y e n v i s z a e l e s e k r ő l s h o g y e p a n a s z k ö v e t k e z t e t é b e n a z e l n ö k m a g a f i z e t t e t t e v i s z s a a j e g y z ő v e l a j o g t a l a n u l H a u s e r t ő l f e l v e t t é s m a g a n l á t t a r t o t t p é n z t , — a m i r e a z t á n a z e l n ö k b e i s m e r t e , h o g y e z i g y i g a z , t e h á t h i v a t o l a s o n i s t u d o m á s a v o l t a v i s z s a e l e s e k r ő l .

Ez volt az egyik rácfafolás.

A másik pedig az volt, hogy mikor S z ö k e István a jegyző ellen indítandó vizsgálatra tett, — az alapszabályokra való hivatkozással indítványt, az elnök azt jelentette be, hogy az előjárás már az előző napon tartott ülésében foglalkozott ezzel ügygel és elhatározta, hogy nem tart vizsgálatot.

Ekkor meg egy előjárásági tag emelkedett fel kijelenteni, hogy e n e m f e l e l m e g a v a l ó s á g n a k , m e r t a z e l ő j á r á s á g i l y e n h a t á r o z a t o t n e m h o z o t t é s a z ü g y e t n e m i s i l y e n s z e l l e m b e n t e r j e s z t e t t e k a z e l ő j á r á s á g e l é . A z e l n ö k k é n y t e n v o l t b e i s m e r n i , h o g y a f e l s z ó l ó e l ő j á r á s á g i t a g n a k i g a z a v a n .

Egyébiránt pedig megtörtént ezen az ipartestületi közgyűlésen az is, hogy a S z a l a i István testületi alelnök szavazata híján, a többi összes szavazatokkal fogadták el S z ö k e István azt az indítványt, mellyel az előjárásági jegyző elleni vizsgálat megtartására utasított; ezenfölül napirendre tértek véglegesen az elnökség azon indítványá fölért is, hogy az ipartestület költségese telekvásárlásba és építkezésbe bocsátkozzék.

A vizsgálatot tehát az ipartestületi előjáráságnak kell teljesítenie és figyelemmel fogjuk tartani: hogy jár el ebben a tiszteben.

Valamint hogy megfigyeljük azt is: vajon továbbra is rossz példaadások után indul-e az ipartestület elnöksége, vagy hasznára fordítván a német példaszót, elkerüli azokat, nehogy erkölcsiben megromolják.

Ujdon sá g o k

Szentes, 1899. szeptember 21.

— Emlékeztető. Szentes város képviselőtestülete ma délelőtt 9 órakor tisztújító közgyűlést tart a től a kurcal tanácskozó teremben. E közgyűlésen választanak városi ügyészt, központi kiadót és egy irnokot.

— Október 6. Sötét gyász vigasztalan napja ez a magyar történetben. Az 1848-iki dicső szabadságharc 1849. őszén nyert megdöbbentő befejezést a világi kapitulációban. Vitéz honvédeink fővezérei közül a legtöbb az aradi varban silyet szomorú fogságban, honnan vérbírószág él, majd bitófára hurcolták a hősokeket. 1849 október 6-án szenvedett vértanúhalált az a r a d i t i z e n h á r o m , e z é v o k t ó b e r 6-án lesz tehát 50-ik évfordulója e sötét gyásznapnak, Ezt a napot kegyeletes ünnepek szentelte azóta a honfűi érzés s hogy Szentes város közönsége is méltóan ünnepelje meg a nemzeti vértanúk kegyeletes emlékeztetését, e végből hívta össze L a k o s Imre dr. polgármester a képviselőtestületet a mai napra, közvetlenül a tisztújítószéket követő rendkívüli közgyűlésre. E közgyűlés fog határozni október 6-án kegyeletes megünneplés dolgában és bizonyosan úgy határoz majd, ahogy az Szentes város közönsége hazafias érzületéhez illik, mely időtlen időkön át híven fogja lelkeben megőrizni a nagy nemzeti hősoke, a tizenhárom aradi vértanú dicső emlékét.

— Jogerős bünyenyítő ítélet. Még néhai való Filó Tihamér dr. halála után történt, hogy a boldogultnak sőgóra, S z a t h m á r y Ernő S i m a Ferencnek egy váltóbeli tartozását hajtatta be, amire S i m a azzal felelt, hogy lapjában a legdurvábban hurcolta meg Filó Tihamér szüleit, majd szóval és írásban S z a t h m á r y Ede ügyvéd gyalázásába fogott, amiért ez a fia perét ellene vitte. A megrálgalmazott ügyvéd bünyenyítő feljelentést tett ezért S i m a ellen és a bünyenyet a Kun. sz. mártóni járásbírószág tárgyalta le, mint delegált bírószág, miután S i m a a szentesi járásbírószág tagjairól azt állította, hogy vele ellenséges viszonyban vannak, tehát elfogulatlan bíró nem lehetnek. Az elfogulatlan sz. mártóni járásbírószág pedig elítélte S i m a Ferencet r á g a l m a z á s é r t 21 n a p i f o g h á z r a é s 100 f r t p é n z b ű n t e t é s r e . E z a z í t é l e t m o s t e t t j o g e r ő s , m e r t a k i r á l y i k ű r i a v i s z s a u t a s i t o t a S i m a F e r e n c k e a k é t e g y b e h a n g z ó í t é l e t e l l e n b e n y u j t o t t f ő l e b b r e z é s é t .

— Zolnay Károly ünneplése. Főgimnáziumunk nyugalomba vonuló érdemes volt igazgatója: Z o l n a y K á r o l y n a k f. hó 24-én vasárnap délelőtt 11 órakor tűzi mellére V a d n a y A n d o r dr. főispán a királyi kegyosztóta kitüntetését, a Ferencz József rend lovagkeresztjét. Ez az ünnepies aktus ünnepe lesz nem csupán az érdeme után kitüntetett férfinak, az iskolának, melynek disze volt mindég és tanártársainak, kiknek élen első buzgólkodott mindég fáradhatatlanul az ifjúság nevelése terén, — de ünnepe lesz Szentes egész mivel társadalmának is, mely a ma elő szerepvívők közt alig számlál egyet is olyant, aki tudása alapját nem az érdemes tanférfi szerető és gondos vezetése mellett vetette volna meg. A vasárnapi szép alkalommal tehát bizonyosan együtt fogjuk látni a vármegyéhez termében Z o l n a y K á r o l y ünneplésére mindazon testületeket és egyéseket, kik neki sokat köszönhetnek: a re-

formátus egyházat, mely öt gimnáziumra élére 40 év előtt Szentesre meghívta, a város küldöttségét, melynek polgári iskoláját majd főgimnáziumát oly kitünő szakértelemmel igazgatta, a kaszinó küldöttségét, melynek hosszú évek során át választmányi elnöke volt és a taustesteket, melyek büszkén vallhatják a kitüntetett pályatársuknak, valamint Z o l n a y Károly volt és jelenlegi tanítványait is, kiknek száma a 40 év alatt légióra növekedett fel. Mind ezek leróják előtte az elismerés és a hála nemes adóját, hogy magasztosabbá tegyék az ő szép ünneplését. És bizonyosan népes lesz az a társaság is, melyet a kitüntetett tisztelőre a főgimnázium tanártestülete vasárnap délben a kaszinóban rendez és a melynek részvételi ívcin szépen gyűlnek az aláírások. Így lesz ez bizonyosan, mert ha nem így volna, önmagáról állitana ki szegénységi bizonyítványt e város mivelt társadalmá.

— Adóhátralékosok figyelmébe. L a k o s Imre dr. polgármester egy rendezetlen felhívja az a d o, i l l e t é k - é s h a d m e n t e s s é g i d i j hátralékosokat, hogy annak befizetését minél előbb teljesítsék, mivel a befizetés elhalasztása iránti kérelemnek többé helyet nem adhat, s így a lefoglalt tárgyak nem fizetés esetén haladéktalanul el fognak árvereztetni. L a k o s dr. polgármestert e rendelt kibocsátására s a hátralékosok szigorú behajtására az indította, hogy a szegedi pénzügyigazgatóság a hátralékosok lanya befizetéséért a város vezetősége ellen való anyagi felelősség kimondásával fenyegetőzt. Tanácsos tehát az adóhátralékosok minél előbb befizetése, mivel a nem fizetés által csak szaporodnak az eljárás okozta költségek, s azok végrehajtás útján ügyis haladéktalanul be fognak hajtatni. A ki azonban ilyenmő kötelezettségének semmi körülmény között eleget tenni nem tud, vagy fizetési kedvezményt óhajtat nyerni, az iránti kérelmével forduljon egyenesen a szegedi kir. Pénzügyigazgatósághoz.

— Jutalomjáték. Már egyizben felhívtuk a közönség figyelmét arra a jutalomjátékra, mely a közönség által is annyira méltányolt drámai hős C s i k y Lászlónak javára ma este elő fog adni. Maga a darab 'T o l d i M i k l ó s' egyike a legszebb és legeredetibb történeti színműveknek, mely nemzeti történelmünk legfényesebb és legdicsebb korszakában játszik, s hőse a népmonda révén nemzeti büszkeségünket képező Toldi Miklós. A kinek már volt alkalmá a C s i k y nagy alakított művészetében gyönyörködni, az bizonyára sietni fog e ritka élvezettel kínálkozó színházi estén is résztvenni, akik pedig talán még nem látták C s i k y t játszani, azoknak itt van az alkalom, hogy művészetét, e jól megválasztott s egyéniségéhez méltó szerepben — Toldi Miklósban — me g t a p a s z t a l h a s s á k. A darabban C s i k y n kívül M i h a l y i, K i s s P i s t a és F e r e n c i F r i c i is játszanak. azonkívül az est egy főérdeklősséget fogja képezni, hogy ugyanezen darabban lép fel M e z e y A n n a kisasszony is mint műkedvelő, akinek színpadra termettségét nagyon dicserik mind, kiknek szaváló előadását látni alkalmuk volt.

— Vásári forgalmunk. A f. hó 16-iki országos állatvásár eredménye, dacára, hogy a sertésvásár betiltott — kedvezőnek mondható. Felhajtattott szarvasmarha 1509 drb, ló 2291 drb, juh 722 drb, s ebből eladott: szarvasmarha 1077 drb ló, 469 és juh 81 darab.

— Gondatlan biciklista. Dacára annak, hogy érvényben lévő szabályrendeletünk van, mely a város főbb közlekedési vonalain való biciklizést pénzbírság, sőt még súlyosabb büntetés terhe alatt is szabályozza, mégis megtörténik, hogy egyes nekiravult vasparipások rendőrt, rendeletet fumiágya, a város legforgalmasabb helyén is örült gyorsasággal karikáznak keresztül, bámulatba akarván ejteni a lesajnált gyalogjáró közönséget. Ilyen vitéz vasparipás hős S z a b ó D é n e s kereskedő segéd is, ki f. hó 20-án reggel a főúton el-

ütötte Sner Ignácot, s keresztül gázolt a mit sem sejtő emberen, mert nem csak gyorsan hajtott, de még cséngő sem volt a gépen, hogy figyelmeztethette volna az előtte állót. Igen kívánatos tehát, hogy rendszabályokat ne csak csináljon a rendőrség, hanem azokat be is tartassa, s az ilyen cséngő nélkül száguldó uracsoknak egyszer és mindenkorra elvegye a kedvét az ilyen hősököséskől.

— Szüreti mulatság. Ahogy előre látuk, az iparosifjak önképzőkörének f. hó. 17-iki szüreti mulatsága, melyet az ipartestületi ház termében tartottak, csakugyan kitünően sikerült, mert nemcsak hogy kedélyes, feszelen és családias jellegű mulatozásban tartotta együtt hajnalpirkadásig a szép számú közönséget, de a jótékony célnak is hozott valamikézt. — Jövő vasárnap meg a kőműves, ács és asztalos iparosifjak szüreti mulatsága lesz a központi kávéház új díszes termében, a melynek szintén a legfényesebb sikerre van kilátása.

— Ferenczi Frigyes balesete. Nagy baja esett szegény F e r e n c z y Frigyesnek, eltörtött a karja. Nem kell azonban kétségbe esni, nem a társulat kedvelt komikusával esett meg ez a kellemetlen história, ő hála a sorsnak épp és egésséges, s lábszár hízalási kúrájában oly sikerdús eredményre van kilátása, hogy lábszárvastagsága nem sokára elfogja érni egy elszárdt k ö s e r szalámi rúd vastagságát. Neki tehát azonkívül, hogy a Petőfi szállodában a must elfogyott kutyá bja. A kívül azonban az a fent említett baleset megtörtént, az F e r e n c z y Frigyes czibakházi illetőségű szolgálógnya, ki a gazdjával, Tabák Dávid vendégfőléssel összeszólalkozván, a kifejlődött eszmecsere után eltörtött karral hagyta el a kúdzteret. A rendőrség most annak megállapításán fáradozik, vajjon a nézeteltérések tisztázása végett van-e szükség olyan erős argumentumokra, mely a másik félnek a bal alsó karcsontjába került? A sérültet a kórházban ápolják.

— Tisztogatás a városnál. Nagyban folyik a sűrölés és meszelés a városi hivatalokban, hogy a miniszteri biztos, ki vármegyénkbe az ügykezelés megvizsgálása végett le fog jönni, ne csak az ügykezelésben, hanem a hivatalokban is rendet és tisztaságot találjon. F a r k a s József kőműves segéd, ki a tisztogatást végzi, gondolta, hogy az a puskacső és egy darab fákiya, melyet a nyilvántartói hivatalban talált, csak fölösleges szemét lehet, s azt szépen elemelte a lakására. A rendőrség azonban még sem tartotta teljesen fölöslegesnek az elemelt tárgyakat, s azokat F a r k a s tól elkobozta, egyben a tisztaság és éber óret lopás miatt felelőségre vonta.

— Kényszer útlelével. A héten két földink is érkezett hazá a messze idegenből. Az egyik K l e i n Rezső kereskedő segéd. kit Budapestről, a másik K r é t e r Gyula napzamos, kit Aradról toloncoltak haza, mint foglalkozás nélküli csavargókat. Klein Rezsőnek valószínűleg unalmas lehetett a mi vicinálisunk lassúsága, s hogy utazásához némi szórakozás is fűződjék, leugrott a villámgyorsasággal(?) haladó vasútról Kun-Szent-Marton és Szentes között. A kiserő rendőrközeg, nehogy a gondjaira bízott nem nagy nevű földinknek valami baja essék, szintén utánna ugrott, s mikor a tanyák között elfogta, s az alatt folyton egész gyorsasággal haladó vonatunkat utólérte, szépen felültette újból a vasútra. Ez az egyik verzió, más verzió szerint azonban, miután egy jó órahosszáig kergetőztek, s újból összetalálkoztak, a szőlők között gyalog jöttek az állomásra, s csak itt várták be azt a vonatot, melyről egy kis szórakozás szempontjából lerándultak.

— Alakuló ülés. A szentesi m. kir. állami főgimnázium 'Horváth Mihály Önképzőkör' f. hó 16-án alakult meg. Pólya Ferenc önlökölő tanár vezetésével, a mikor is a kör tisztviselőit választotta meg. Tisztviselők lettek: Titkár: K l e i n Sámuel VIII. o. t. szótöbbséggel; I. jegyző: G y a r m a t h y Sándor VIII. o. t. II. jegyző: G o l d n e r Sámuel VII. o. t., pénztárnok: K a m o c s a y M i-

hály VIII. o. t. ellenőr: D e u t s h Béla VIII. o. t. könyvtárnok: B e s z é d e s Gyula VIII. oszt. tanuló.

— Igyunk Góliát malatá sűrt. A Kóbiányai Király-Szőrész R. T. tekintetes Igazgatóságának. Amenyiben már egy éve használom a Góliát malatá sűrt, mondhatom, hogy ezen idő alatt egészen újja születtem, jó étvágyam van, jól alszom, frissen járok; de csak azért, mert minden nap d. c. egy üveggel 10—11 óra közt iszom a malatá sűrből. Mondhatom, hogy igen használt. Tisztelettel Kállai János kir. postamester Mácsán. 1899 augusztus 18-án.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín-és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. Henneberg G. selyemgyára (os. és k. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 5

Egy úr, a ki haragszik.

K ö z é r d e k ű S z e n t P á l v é g r e i n d u l a t b a j ö t t.

Mindaz a szirup és méz, amivel eddig lapocskáját megédísíteni törekedett, egyszerre keserű epére változott át az elveih ez k ö v e t k e z e s e s f é r f ű b a n, h o g y e g y u t o l s ó s z ó b a n k i f a d j o n.

Hát én is utolsó szót intézek ebben a — most már úgy is vizsgálat alá került ügyben, nem ugyan K ö z é r d e k ű S z e n t P á l h o z, d e a n a g y k ö z ö n s é g h e z.

Azt kérdezem: kerül-e olyan jámbor lélek, aki elhiszi, hogy S. Z. K. P. nekem vagy másnak valaha egy megveszekedett vasat is illesztett újságrészt, mikor tiszti fizetése és lapja, nyomdája jövedelme együtt se volt annyira elég a maga költségeire, hogy e mellett a v á r o s n a k m é g m i n t e g y 2 8 0 0 f r t h e l y p é n z e i s e l e n v e s s z e n a k e z é n?

És mikor arról van szó: ki h a z u d i k? — S. Z. K. P.-é vagy akárki más, — vajon kétséges-e erre a válasz csak egy pillanattal is és nem köztudomású-e, hogy K ö z é r d e k ű S z e n t P á l i s a z o k k ö z é t a r t o z i k, a k i k s o h a, m é g t r é f á b ó l s e m o n d a n a k i g a z a t?

A hosszú lélegzetű utolsó szavából tehát nem reflektálok, csupán arra, amit a társulati és a városi dolgokról mond.

Az ármentesítő társulattal, hogy a mi hirlapi harcunk következtében-e vagy nem, ezt nem kutatom, de bizonyos, hogy ezen harc alatt jelentékeny redukció állott be a személyi kiadásokban, hiszen ez alatt szűnt meg két külön adminisztratív szakasz igazgatósága és az ezzel járó személyi kiadás is.

A városnál csudálatos, hogy sem számlába tett állítólagos túlkövetelésért, sem pedig azért, mintha könyvnyomdánk rosszabb papírt adott volna a vállalati mintánál, maga a könyvnyomda soha semmiféle hivatalos felhívást nem kapott s ha voltak kifogásai akár a polgármesternek, akár a számvéviségnek, rosszult cselekedtek, hogy ezt vizsgálat tárgyává nem tették, sőt rosszult cselekedzenek ma is, ha tudomás nem vesznek S. Z. K. P. epeómlesztéséről és utólagosan a legszigorúbb vizsgálatot nem tartják meg a nyomda ellen, K ö z é r d e k ű S z e n t P á l k ö z b e n j ö t t é v e l.

Utolsó szavamat tehát ez ügyben a polgármesterhez intézem: tartson vizsgálatot és hívja meg ehhez K ö z é r d e k ű S z e n t P á l t, a h a r a g o s u r a t.

Bánfalvi Lajos.

Meghívó.

Zolnay Károly urat, a szentesi m. kir. állami főgymnasium volt igazgatóját, állandó nyugalomba vonulása alkalmából a legmagasabb királyi kegy a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki. Ez érdemkeresztet f. hó 24-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a vármegyeház nagy termében ünnepélyesen fogja a kitüntetett férfit mellére föl-tüzni méltóságos dr. Vadnay Andor ur, Csongrádvármegye főispánja. Ez ünnepélyes alkalomra az ünneplőnek volt tanítványait és tisztelőit tisztelettel meghívja Szentesen 1899. szept. 16. a szentesi m. kir. áll. főgymnasium tanári kara.

Az ünnepélyt d. u. 1 órakor a kaszinó nagy termében 2 frtos terítéssel társas ebéd követi.

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 17-iki száma 32 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A gyermekvédő-kongresszus Budapestén« (képpel). — »A garmadapásztor.« Koltémény Kisteleki Edéltől. — Regénytár: »A csepürög felesége« Polevoi elbeszélése; oroszról fordította Ambrozovics Dező. — »Híres szerelmek: Essex gróf és Erzsébet.« Történelmi rajz (képekkel). — »A kisdudnevelés és nőképző úttörői hazánkban« (arc képekkel és képpel). Vaykító. »A csurgói főgimnázium százéves jubileuma« (arc képekkel és képekkel). Baksay Sándortól. — »Egy jótévő emlékezete.« Baksay Sándor emlékbeszéde Soltra Alajos telett a csurgói főgimnázium százéves jubileumán. — »Miniszterek a szegedi kiállításon« (képekkel Szegedről és a szegedi kiállításról). — »Kongresszusok: A büntető-ügyi- és a gyermekvédő kongresszus.« Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg, stb. rendszeres heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negydedévre 3 forint, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem utca. 4 szám.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.

Színház.

Az első előadásához hasonló szereposztással került másodikor színr szombaton a »B o l o n d e«, s sajnos, hogy e kiváló szép és kedves zenéjű operett most sem tudott nagyobb közönséget vonzani. De az a kis számlú közönség, mely az előadást végig nézte, ezáltal is sok élvezetben részesült. S u g á r Aranka (Bimbilla), M i h á l y i Ernő (Deli) szebbnél szebb énekszámaikkal ragadtak el mindekit, míg K i s s Pista (Bimbo) drámai alakításával most is nagy hatást gyakorolt a közönségre, mely elismerésének jeléül, az előadás után is kihívta. Az előadás egyöntetűségét előmozdította, hogy L o m n i c z y is be tudta szerepét tölteni, melynek egzekválásában az első előadás alkalmával — rekedtsége gátolta. A második felvonásbeli palotás tánc, melyre F e r e n c z y Friczi tanította be a társulat tagjait, nagy tetszést aratott, különösen különöket benne T o r o s s y Katica, M á r k u s Ilona és K o v a c s i c s Margit, a férfiak közül pedig B e r e n g y. A rendezésért dicséret illeti F e r e n c z y t. Az igazgató helyesen tenné, ha e darabot zónában harmadszor is előadná, hogy szépségével az a közönség is megismerkedhessék, mely csak a félúri előadások alkalmával jár színházba.

V a s á r n a p, az akkor tartott két táncmulatság miatt, csak csekély számú közönség nézte végig R á t k a i a szép nyelvezetű népszínművét, a F e l h ő K l á r i t. K i s s Pista (Fátyol Ferko) játékát, s népdalait sűrűn

honorálta a közönség lelkes tapssal s az egész előadás azon a magaslaton állott, melyet már megszoktunk ettől a társulattól.

H é t f ő n fél helyárrakkal a F a l u r o s s z a adatot elő, szép számú közönség előtt, a címzerebben Kiss Pistával (Göndör Sándor). T o r o s s y Katica (Finom Rúzi) ügy énekével, mint temperamentumos játékaival nagy tetszésben, részesült, amiben különben osztoztak vele: F ó t i Frida (Boriska) M i h á l y i (Lajos) és C s i k y (Gonosz Pista) ki sok eredetiséget és humort hozott a színpadra élethű alakításával, kacagató volt V i r á g h á t i és B e r e n g y a két muzikus eszigény szerepében.

K e d d e n harmadik előadásban, fél helyárrakkal került színr a »G ö r ö g r a b s z o l g a t«, Aspasia szerepében S u g á r Aranka helyett T o r o s s y Katiczával, aki ügy énekben, mint játékban pompásan töltötte be szerepét, táncailag pedig elragadta a közönséget, mely annyira lelkes hangulatban volt, hogy az összes szereplők ének- és táncszámaikat megismételtette. F ó t i Frida, mint az első előadások, most is aranyos Iris volt. A többi szereplők az első két előadáshoz hasonlóan jól betöltötték helyüket.

T e g n a p este béreltszűnetben »S z u l a m i t h e« keleti opera ment, ma pedig C s i k y László, a társulat első rendű drámai színésze jutalomjátékául »T o l d i M i k l ó s« történeti színmű kerül előadásra.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. M A T É F F Y F E R E N C

Társ-szerkesztő: B Á N F A L V I L A J O S

1397.v. 1899. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében czennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíróság 1899. évi V. 558. számú végzése következtében Soós Pál ügyvéd által képviselt Szentesi Központi Takarékpénztár javára Héjja Lajos s nejé és Balint János ellen 1200 frt s jár. erejéig. 1899. évi augusztus hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1710 frta becsült következő ingóság u. m. búza nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. jbiróság 1899-ik évi V. 558/2. sz. végzése folytán 1200 frt tőkekövetelés, ennek 1899. évi január hó 26. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalék váltódíjjal és eddig összesen 80 frt 36 krban bírójlag már megállapított költségek erejéig Szentesen, III. r. végrehajtást szünetelt lakásán leendő eszközölésére 1899. évi szeptember hó 25. napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit igénynek szükség esetén becsáron alul is el fogának adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1899. évi szept. hó 11. napján.

VEGH SÁNDOR,
kir. jbirósági végreh.

3811. ki. 899.

Árverési hirdetés.

Közhírré tesszük, hogy Kun-Szent-Márton község tulajdonát képező vásári és piaci helypénzszedési jognak 1900. évi január 1-ső napjától 1902-ik évi december hó 31-ik napjáig terjedő három egymásutáni évre leendő bér-

beadására nézve Kun Szent-Márton község közháza tanácstermében 1899. évi szeptember hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A vásári helypénzszedési jog kikiáltási ára 976 frt.

A piaci helypénzszedési jog kikiáltási ára 283 frt.

Mely árverésre az árverezni kívánókat oly figyelmeztetéssel hívjuk meg, hogy a kikiáltásár 25 százalékat magokkal hozzák s a részletes feltételeket a községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Kunszentmárton 1899. szept. 18.

Kormos Károly, Fazekas László,
főjegyző. főbíró.

HIRDETMEY.

Szentes város részére szükségelt előfogatozási szolgálat vállalata f. évi szeptember 30-án lejár és az 1899. évi október hó 1-től 1902. évi szeptember hó 30-ig terjedő 3 egymásután következő évre zártajánlati verseny útján fog újból vállalatba adatni.

Felhívom tehát azokat, kik ezen vállalatot elnyerni óhajtják, hogy ajánlataikat 50 kros bélyeggel ellátva, zárt borítékban s az ajánlati összeg 10%-ának csatolása mellett f. évi szeptember hó 2-án délelőtt 12 óráig hozzám adják be.

A vállalati feltételek a város gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és egyéb felvilágosítások is ugyanott nyerhetők.

Szentesen, 1899. szeptember 16.

Dr. Lakos Imre,
polgármester.

171. gazd. 899.

HIRDETMEY.

Szentes város tulajdonát képező alsó és felső csordajárásokból és a felső csürhejárásból kihalított szántóföldek bérletei a f. hó végével lejárván, azok a városi tanácsnak 8138/1899. számú határozatához képest a helyszínén meg-tartandó nyilvános árverésen, a f. évi október 1-től számított ujabb 6 évre bérbe adatnak; mely árverésre azon hozzáadással hívom meg az érdeklődőket, hogy árverezők a bérbevett terület egy évi bérösszegét, mint bánatpénzt, tartoznak alóíratat kezéhez az árverés alkalmával készpénzben lefizetni.

Az erverés a következő sorrendben tartatik meg:

Szeptember 25., 26. és 27-én az alsó-cs.-járás,

„ 28. és 29-én a felső-cs.-járás

„ 30. a felső-csürhejárás földekre.

Az erverés feltételei alóírattnál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Utó-ajánlat nem fogadtatik el.

Szentes, 1899. szept. 13.

Novobáczky Gyöző,

3-3 gazd. tanácsnok.